

LIITE

11.9.2014

## Kainuun maakuntastrategia ”Kainuu -ohjelma” / kooste keskusteluun

### VISIOT 2035 – ehdotuksia (=aineksia visioksi)

- Vision tulee olla ymmärrettävä ja siihen tulee sisältyä konkreetti haaste, joka myös mitattavissa
- Alla oleviin ”heittoihin” ja keskustelun aiheeksi on nostettu 30.5.2013 Kainuun tulevaisuusseminaarissa, 26.8.2013 maakuntavaltuuston strategiaseminaarissa ja 6.9.2013 Kainuun strategiaryhmän kokouksessa esille nousseita asioita (eniten mainittuja ja esille nostettuja).

”Kelottuvasta kansainvälisesti kasvavaksi. Rohkeasti toimeen tarttuva ja kansainvälisesti kasvava.”

”Kainuun hyvinvointi ja elämisen hyvä laatu luodaan elinvoimaa ammentamalla rikkaasta, ainutlaatuisesta ja puhtaasta luonnosta, uusien toimintamallein ja tuotannoin, perinteisiä taitoja ja uutta tietoa hyödyntäen.”

”Kainuu on Pohjoisen Suomen kestäväällä tavalla uusiutuvin maakunta.”

”Kainuu on maa, jossa meillä on nälkä yhdessä kehittää vetovoimainen, uskottava ja haluttu maakunta.”

”Vahva vetovoimaltaan, kulttuuriltaan, rakenteeltaan, vireä elinkeinoiltaan, pätevä osaamisellaan.”

”Elämä Kainuussa luonnonläheistä, luontoa ja luontoarvoja kunnioittavaa, turvallista, ihmisen kokoista, positiivisella asenteella tulevia sukupolvia ajatellen, nuoria tukien, yrittäjyyteen kannustaen.”

”Hyvien kulkuyhteyksien, tietoliikenneyhteyksien ja luonnonvarojen keskellä, Kainuussa.”

”Vuonna 2035 kainuulaisten hyvinvointi ja elämänlaatu ovat yhtä korkealla tasolla kuin koko Suomessa, omilla vahvuusalueilla vielä korkeammalla. Puhalletaan yhteen kipinään - Kainuun hengessä.”

### ”Voimassa oleva visio” Kainuun maakuntasuunnitelma 2025:

Uusiutuva Kainuu

*”Kainuu on elämisen laatua, joka tehdään osaamisella, yrittämisellä ja yhteistyöllä”.*

Kainuu – luova luonnoltaan.  
Kainuu – rikas luonnostaan.  
Kainuu – erikoistunutta osaamista.  
Kainuu – yhteistyön taitaja.

# Kehittämisen teemat / maakuntasuunnitelman 2035 rakenne

## 1. Elinkeinot, osaaminen, kasvu ja työllisyys

### Visio 2035:

?

#### Tavoitteet

Vetovoimainen alue on kilpailukykyinen ja päinvastoin. Alueen hyvä kilpailukyky ja hyvä aluetalous on keino hyvinvoinnin saavuttamiseen. Yritystoiminnan kasvun ja yritysten menestymisen kautta saadaan tuloja maakuntaan ja voimaa hyvinvoinnin rakentamiseen ja ylläpitoon. Päämääränä on väestön terveydentilan ja koulutustason nostamisen sekä työllisyysasteen ja työhön osallistuvien määrän lisäämisen ja sitä kautta erojen kaventaminen maan keskiarvoon verrattuna.

Aktiivisella työvoiman tarjonnalla lisätään työpaikkoja. Avoimet työpaikat eivät yksin riitä vetovoiman ylläpitäjäksi vaan työpaikkojen vastinpariksi tarvitaan henkilökohtaisten ja vapaa-ajan tarpeiden tyydyttämistä sekä laadukkaita ja saatavilla olevia peruspalveluja.

Tavoitteena on positiivisen asenteen vahvistaminen, alueen vetovoiman ja kilpailukyyn ylläpitäminen sekä osaamisen sekä yritystoiminnan kehittäminen. Tämä tehdään yhteistyöllä ja verkostoitumalla.

Kainuu tukeutuu elinkeinojensa kehittämisessä ykkösvahvuuteensa eli luonnonvarojen tai luonnon itsensä suomien mahdollisuuksien kestävään hyödyntämiseen. Biotalous liiketoiminnan uusi tukijalka.

#### Erityisen kehittämisen kohteet:

Yritysten toimintaympäristön kehittäminen (saavutettavuus, osaava työvoima, turvallinen ja vakaa toimintaympäristö, kansainvälistyminen), jolla lisätään Kainuun houkuttelevuutta yrittäjien sekä osaavan työvoiman suhteen. Maakuntaan muuttavan puolisolille työpaikka. Koska yritysten tarpeet ovat erilaiset kuin nykyinen tarjonta, koulutusta kehitetään ja suunnataan työelämän tarpeiden mukaan. Nuorten kannustaminen ja tukeminen yrittäjyyteen.

Työllisyyden parantaminen ts. elinkeinon kehittäminen, koulutustason nosto, työhön pääsystä huolehtiminen (Kainuun oma nuorisotakuu, maksimissaan 1 kuukauden viive valmistumisesta työhön).

## 2. Hyvinvointi(palvelut)

### Visio 2035:

?

#### Tavoitteet

Peruspalvelut koko maahan verrattuna keskitasoa paremmiksi ja niiden saavutettavuus lähimaakuntiin verrattuna kilpailukykyiseksi. Palvelut koko maakunnan alueelle erilaisia malleja hyödyntäen ja uudenlaisia toimintatapoja kokeillen, samalla palveluja monipuolistaen. Palvelujen järjestäminen yhden kunnan mallin mukaisesti (kokeiltu Kainuun malli).

Etäpalvelujen käyttöä lisätään (etäpalvelun käyttö kotona = lähipalvelua). Julkisia palveluja myös tulee olla taajamissa saatavilla, koska se samalla vaikuttaa myös yksityisten palvelujen sijoittumiseen ja saatavuuteen. Palvelutarpeisiin vastaaminen kysynnän mukaan ja ennakoivasti (esim. asukkaiden ikääntyminen, vapaa-ajanasumisen määrän kehitys) lisää elämisen laatua.

Kainuulaisten terveyden ja toimintakyvyn parantaminen terveyttä edistävän toiminnan ja palvelujen avulla. Omavastuun ja omatoimisuuden lisääminen. Ennaltaehkäisevän itsehoidon nosto terveystakeeksi ja siinä ihmisten tukeminen. Tarvitaan investointiluonteisia toimia ennalta ehkäisevään toimintaan, kuten liikunnan ja

kulttuurin sekä yhteisöllisen toiminnan harrastamiseksi. aikainen puuttuminen ja korjaavat toimet terveysongelmien kohdatessa, korkeatasoinen sairaanhoito ja kuntoutuspalvelut.

**Erityisen kehittämisen kohteet:**

Sähköisten palvelujen kehittäminen, pilotointi ja uusien palvelujen tehokas käyttöönotto. Syrjäytymisen ehkäisy mahdollisimman aikaisessa vaiheessa.

**Mitä on tehtävä toisin kuin tähän asti, jotta edettäisiin kohti visiota ja päästäisiin asetettuihin tavoitteisiin?**

Lähipalvelujen tuotantotapojen kriteerien määrittely. Sähköisen markkinoinnin ja sähköisen kaupankäynnin potentiaalin aktiivisempi hyödyntäminen sekä ihmisten ostoskäyttäytymisen muuttumisen ennakointi.

### **3. Osallisuus ja yhteistyö**

**Visio 2035:**

?

**Tavoitteet**

Osallisuuden nosto ja aktiiviset kainuulaiset.

Uusia toimintatapoja käyttämällä asiakkaan saaman palvelun määrä ei ole vähentynyt. Yhteiskunta ei luovu äkkiä palveluista vaan on mukana luomassa uutta toimintatapaa (pysyvää, ei hankkeita) ja osoittaa resursseja siihen tarvittaessa.

Kansalaisten osallisuutta ja aktiivisuutta nostetaan kansalaisia kuulemalla ja saattamalla se aktiiviseksi toiminnaksi. Kuntastrategiat laaditaan kylien näkemykset huomioiden. Kansalaiset ja järjestöt ovat mukana palvelujen kehittämisessä. Sähköiset kanavat otetaan käyttöön vaikuttamisen kanavina. Vapaa-ajan palveluissa kansalaisilla ja järjestöillä iso tuettu rooli.

**Erityisen kehittämisen kohteet:**

Rohkeat kokeilut, jotka lähtevät asukkaiden ajatuksista. Tarvitaan osapuolten yhteisiä keskusteluja. Lisää käytännön toimintaa.

**Mitä on tehtävä toisin kuin tähän asti, jotta edettäisiin kohti visiota ja päästäisiin asetettuihin tavoitteisiin?**

Asenteita omaehtoista toimintaa kohtaan muutettava positiivisempaan suuntaan. Kannustettava ja tuettava toimijoita omaehtoisessa toiminnassa, muutosvaiheissa erityisesti. Uusia toimintamalleja kokeiltava ja onnistuville kokeiluille taattava myös taloudellinen tuki laajempaan käytäntöön viemiseksi. Tunnistetaan ja tunnustetaan eri tahojen roolit palvelujen tuotannossa. Konkreettisen yhteistyön lisääminen eri toimijoiden kesken.

### **4. Toimiva aluerakenne (asumisen, vapaa-ajan ja eri toimintojen vaatimat rakenteet sekä liikenne- että tietoliikenneyhteydet)**

**Visio 2035:**

?

**Tavoitteet:**

Kuntakeskusten kehittäminen asumisen ja palvelujen keskuksena yhdistäen asumisen ja vapaa-ajan toimintojen rakenteita samalla hyödyntäen uusia toimintatapoja (mm. digitalisointi, liikkuvat palvelut). Terveysriskien vähentäminen. Laadukas rakentaminen. Esteetön rakennettu ympäristö. Toimiva

liikennejärjestelmä. Kattava valokuituverkko (kuitu joka kotiin) palvelujen sujuvan välittämisen alustaksi, samalla langattomien verkkojen rakentamiseksi.

Nykyisen infran / rakenteiden hyödyntäminen. Luonnon ja ympäristön kunnioittaminen. Aluevaraukset, kaavoitus sekä valvonta siten, että luonto, teollisuus ja muut toiminnot sovussa, toistensa tavoitteita tukien.

**Erityiset kehittämisen kohteet, joihin erikseen kehittämisen varattavat panokset kohdennetaan:**

Uuden tyyppinen kaavoitus yhdistäen asumisen ja vapaa-ajan toimintojen rakenteita kuntakeskuksiin. Liikenneyhteydet, paikallisten raaka-ainevarojen hyödyntäminen, tietoliikenneyhteydet /-palvelut.

**Mitä on tehtävä toisin kuin tähän asti, jotta edettäisiin kohti visiota ja päästäisiin asetettuihin tavoitteisiin?**

Positiivinen ja ennakkoluuloton ote eri toimintojen integroinnissa keskenään. Tonttikoon kasvattaminen, kaavoitus.

---

**Maakuntasuunnitelman ja –ohjelman tavoitteita toteuttamalla väestötavoitteet toteutuvat sekä hyvinvointi ja alueen vetovoimaisuus kehittyvät (kehityspolku kohti visiota).**